गच्छन्तु पुरुषाः शीघ्रं नगरं वारणावतं । सत्कारयन्तु तान्वीरान् कुन्तिराजसुताञ्च तां ।
कारयन्तु च कुल्यानि शुभानि च बृहन्ति च । ये च तत्र मृतास्तेषां सुहृदो यान्तु तानपि ।
एवं गते मया शक्यं यद्यत्कारयितुं हितं । पाण्डवानाञ्च कुन्त्याश्च तत्सर्व्वं क्रियतां धनैः ।
एवमुक्त्वा ततश्चक्रे ज्ञातिभिः परिवारितः । उदकं पाण्डुपुत्राणां धृतराष्ट्रोऽम्बिकासुतः । ५८७०
रुरुदुः सहिताः सर्व्वे भृशं शोकपरायणाः । हा युधिष्ठिर कौरव्य हाभीम इति चापरे ।
हा फाल्गुनेति चाप्यन्ये हा यमाविति चापरे । कुन्तीमार्त्ताश्च शोचन्त उदकं चक्रिरे जनाः ।
अन्ये पौरजनाश्चैवमन्वशोचन्त पाण्डवान् । विदुरस्त्वल्पशश्चक्रे शोकं वेद परं हि सः ।
पाण्डवाश्चापि निर्गत्य नगराद्वारणावतात् । नदीङ्गङ्गामनुप्राप्ता मातृषष्ठा महाबला ।
दाशानां भुजवेगेन नद्याः स्रोतो जवेन च । वायुना चानुकूलेन द्रुतं पारमवाप्नुवन् । ५८७५
ततो नावं परित्यज्य प्रययुर्दक्षिणां दिशं । विज्ञाय निशि पन्थानं नक्षत्रगणसूचितं ।
यतमाना वनं राजन् गहनं प्रतिपेदिरे । ततः श्रान्ताः पिपासार्त्ता निद्रान्धाः पाण्डुनन्दनाः ।
पुनरूचुर्महावीर्य्यभीमसेनमिदं वचः । इतः कष्टतरं किन्तु यदयं गहने वने । दिशश्च न विजानीमो गन्तुं चैव न शक्नुमः ।
तच्च पापं न जानीमो यदि दग्धः पुरोचनः । कथन्तु विप्रमुच्येम भयादस्मादलक्षिताः ।
पुनरस्मानुपादाय तथैव व्रज भारत । त्वं हि नो बलवानेको यथा सततगस्तथा । ५८८०
इत्युक्तो धर्म्मराजेन भीमसेनो महाबलः । आदाय कुन्तीं भ्रातॄंश्च जगामाशु महाबलः ।
इत्यादिपर्व्वणि जतुगृह पर्व्वणि पाण्डववनप्रवेशेपञ्चाशदधिकशततोऽध्यायः ॥ १५० ॥
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तेन विक्रममाणेन ऊरुवेगसमीरितं । वनं सवृक्षविटपं व्याघूर्णितमिवाभवत् ।
जङ्घावातो ववौ चास्य शुचिशुक्रागमे यथा । आवर्जितलतावृक्षं मार्गं चक्रे महाबलः ।
स गृह्णन् पुष्पितांश्चैव फलितांश्च वनस्पतीन् । अवरुज्य ययौ गुल्मान्पथस्तस्य समीपजान् ।
स रोषित इव क्रुद्धो वने भञ्जन्महाद्रुमान् । चिःप्रस्रुतमदः शुभ्रो षष्टिवर्षो मतङ्गराट् । ५८८५
गच्छतस्तस्य वेगेन तार्क्ष्यमारुतरंहसः । भीमस्य पाण्डुपुत्राणां मूर्च्छेव समजायत ।
असकृच्चापि सन्तीर्य्य दूरपारं भुजप्लवैः । पथि प्रच्छन्नमासेदुर्धार्त्तराष्ट्रभयात्तदा ।
कृच्छ्रेण मातरञ्चैव सुकुमारीं यशस्विनीं । अवहत्स तु पृष्ठेन रोधःसु विषमेषु च ।
अगमच्च वनोद्देशमल्पमूलफलोदकं । क्रूरपक्षिमृगं घोरं सायाह्ने भरतर्षभ ।
घोरा समभवत्सन्ध्या दारुणा मृगपक्षिणः । अप्रकाशा दिशः सर्व्वा वातैरासन्ननार्त्तवैः । ५८९०
शीर्णपर्णफलैराजन् बहुगुल्मचुपैर्द्रुमैः । भग्नावभुग्नभूयिष्ठैर्नानाद्रुमसमाकुलैः ।
ते श्रमेण च कौरव्यास्तृष्णया च प्रपीडिताः । नाशक्नुवंस्तदा गन्तुं निद्रया च प्रवृद्धया ।
न्यविशन्त हि ते सर्व्वे निराखादे महावने । ततस्तृषा परिक्लान्ता कुन्ती पुत्रानथाब्रवीत् ।
माता सती पाण्डवानां पञ्चानां मध्यतः स्थिता । तृष्णया हि परीताऽस्मि पुत्रान्मृग्यमथाब्रवीत् ।
तच्छ्रुत्वा भीमसेनस्य मातृस्नेहात्प्रजल्पितं । कारुण्येन मनस्तप्तं गमनायोपचक्रमे । ५८९५